

Hvad er det mest pinlige, som du kan forestille dig? Et interessant spørgsmål, som vi nok for det meste viger uden om på en eller anden måde, men som i bogen *Pinlige øjeblikke, akavede situationer, og dobbeltmoraliske skruler – Hverdagens etiske dilemmaer* adresseres direkte og helt uden krumspring.

Bogens forfatter Jacob Birkler, der er filosof og tidligere formand for Det Etske Råd, har tidligere skrevet en række bøger om etiske problemstillinger i det moderne samfund, og denne gang er han aktuel med en bog, der bringer etikken ind på hverdagsniveau. "...De store etiske spørgsmål angår os alle, men det bliver ofte fjernet i hverdagen.", skriver han indledningsvist (2019, p. 7) og gennemgår herefter på levende vis hverdagens moralske kvaler; og herunder dobbeltmoralens mekanismer, pinlighedens anatomi og akavethedens filosofi.

Noget som vi alle kender til, men som vi har forskellig forståelse af samt forskellig håndteringsmåde. Jeg har grinet højt mange gange, mens jeg læste Jacob Birklers bog – det har moret mig som læser at være med til at afsløre pinlighederne og få en større forståelse for, hvorledes disse er en nødvendig og uomgængelig del af det sociale fællesskab.

Jacob Birkler beskriver gennem hele bogen moralens væsen som et relationelt anliggende, og at "...noget kan tyde på, at det er lettere at være etisk, når jeg er tæt på, og meget lettere at være uetisk på distancen" (2019, p. 84). Det er en af bogens hovedpointer, at vi bør være opmærksomme på dette i nutidens samfund, fx. når vi gennem øget skærmtid i det offentlige rum gradvist bliver en nation af nære fremmede. Her er en øget risiko for let af miste den etiske forpligtelse, der ellers tavst fordres i samværet med andre.

Bogen har mange gode pointer og maner bestemt til eftertanke. Den er meget læsevenlig med sine 150 sider og har mange dagligdags eksempler, som gør den meget levende og nærværende. Bogen anbefales til fagpersonale, der har med mennesker at gøre, men også til mennesker, der blot har interesse for at forstå koderne i det sociale fællesskab. Etik er ikke så højtravende og verdensfjernt, som man nogen gange kan tænke – Etikken er hele tiden til stede – lige her – mellem dig og mig. Og særligt når noget bliver akavet, pinligt eller dobbeltmoralisk.

Kristine Mikkelsen, psykolog og medlem af Klinisk Etisk Komité, Psykiatrien i Region Syddanmark